

Diarienummer: DO 2023/4177
Handling: 2024.9417
Handläggare: Anna Fritshammar

Bolaget

Beslut

DO bedömer att Bolaget har brutit mot förbudet mot diskriminering.

Utredning

DO har granskat om Bolaget (bolaget) har brutit mot förbudet mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning vid tillhandahållande av varor och tjänster.

Följande är klarlagt. Anmälaren (A) har en ledarhund som hjälpmedel för sin synnedsättning. A och bolaget har utöver det lämnat sammanfattningsvis följande uppgifter.

Anmälaren

Hon ringde bolaget och pratade med dess VD om att boka en bussresa tillsammans med sin ledarhund. Hon berättade att ledarhunden har tjänstehundslegitimation. Bolaget uppgav att allergiker har företräde och hon fick inte boka resa. A föreslog att hon kunde sätta sig långt ifrån eventuella allergiker på bussen. Hon berättade också att det finns en överenskommelse mellan Astma- och allergiförbundet och Synskadades riksförbund (SRF). VD:n var mycket otrevlig och hon kände sig kränkt av hans bemötande.

Bolaget

Bolaget hade inte för avsikt att diskriminera någon. Bolaget har beslutat att inte ha några hundar med på de resor som de anordnar på grund av tidigare problem med resenärer som är allergiska eller hundrädda och som har vägrat kliva på bussen och ställt in resor. Det har medfört att bolaget blivit återbetalningsskyldigt.

Bolaget tillåter hundar då de kör föreningar för synskadade och andra grupper men då har gruppen bokat bussen och de ansvarar för om det finns allergiker eller hundrädda. Allergiker har inte förtur men de får ofta frågan

från allergiker och hundrädda om det är hundar med på bussen. Däremot har de aldrig fått frågan från någon enskild om att få ta med en ledarhund på en ordinarie resa. Om bolaget enligt diskrimineringslagen är skyldigt att ha med hundar på deras anordnade resor, avser bolaget att ändra sin policy. Bolaget fick uppfattningen att det inte var resan till Ullared som var det viktigaste för A, då hon uttryckte att det fanns många andra bussbolag att åka med, utan att det var frågan om diskriminering.

Bestämmelser

Diskriminering är förbjuden för den som utanför privat- och familjelivet tillhandahåller varor, tjänster eller bostäder till allmänheten. Den som i förhållande till allmänheten företräder den som avses i första stycket ska likställas med denne. Det framgår av 2 kap. 12 § 1 diskrimineringslagen (2008:567).

Med indirekt diskriminering avses att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med bland annat viss funktionsnedsättning, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. Det framgår av 1 kap. 4 § 2 diskrimineringslagen.

Motivering

Bolaget har brutit mot diskrimineringsförbudet

DO bedömer att Bolaget har brutit mot diskrimineringsförbudet. Motiveringen till det är följande.

A och bolaget är överens om att A i telefonsamtal har nekats att boka en resa med anledning av att A skulle ta med sin ledarhund. Bolaget hänvisade till ett generellt förbud mot att ta med hundar på de resor som de anordnar.

DO bedömer att bolaget har missgynnat A när de nekade A att boka en bussresa. Missgynnandet har inneburit indirekt diskriminering enligt diskrimineringslagen eftersom det har uppkommit genom tillämpning av bolagets regler om förbud mot hundar. Att tillämpa ett förbud mot pälsdjur riskerar att särskilt missgynna personer som till följd av en funktionsnedsättning har en ledar- eller assistanshund som hjälpmedel.

För att en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som typiskt sett har negativa effekter för en viss grupp ska vara tillåtet krävs dels att det

finns ett berättigat syfte, dels att de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. Bolagets syfte med att förbjuda hundar har varit hänsyn till resenärer som är allergiska och hundrädda. Utredningen ger inte stöd för att syftet med förbudet har varit lämpligt eller nödvändigt. DO bedömer därför att bolaget har utsatt A för indirekt diskriminering och därmed brutit mot diskrimineringsförbudet i 2 kap. 12 § diskrimineringslagen.

Med denna bedömning avslutar DO ärendet.

Kristin Nordansjö
sektionschef, rättsenheten

Anna Fritshammar har föredragit ärendet.

DO skickar en kopia av beslutet till anmälaren.

Detta beslut går inte att överklaga. De bedömningar som DO gör i beslut är inte juridiskt bindande. Enskilda har möjligheter att själva väcka talan om diskrimineringsersättning i tingsrätt.